

STATSVETENSKAPLIGA INSTITUTIONEN

LGSH10 Samhällskunskap 1 för gymnasielärare: Grundläggande samhällsvetenskapliga perspektiv, 15 högskolepoäng

Civics 1 for Teachers in Upper Secondary School, 15 credits

Grundnivå / First Cycle

Fastställande

Kursplanen är fastställd av Samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden 2012-06-08 och senast reviderad 2023-12-20 av Statsvetenskapliga institutionen. Den reviderade kursplanen gäller från och med 2023-12-20, vårterminen 2024.

Utbildningsområde: Samhällsvetenskapligt 100 %

Ansvarig institution: Statsvetenskapliga institutionen

Inplacering

Kursen ingår i ämneslärarexamen med inriktning mot arbete i gymnasieskolan. Kursen är den första kursen i samhällskunskap för lärare.

Kursen kan ingå i följande program: 1) Ämneslärarprogrammet med inriktning mot arbete i gymnasieskolan (L1ÄGY) och 2) Lärarprogrammet (L1LÄR)

Huvudområde

Samhällskunskap

Fördjupning

G1N, Grundnivå, har endast gymnasiala förkunskapskrav

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet och Engelska 6, Samhällskunskap 1b/1a1+1a2.

Lärandemål

Kursen syftar till att ge grundläggande kunskap om olika sätt att erfara och uppfatta ett samhälle såväl historiskt som dagsaktuellt. Ett urval av demokratimodeller introduceras och centrala idébärare (t.ex. politiska partier och medier) problematiseras.

Efter godkänd kurs ska studenten kunna:

Kunskap och förståelse

1. beskriva centrala ekonomiska idéer och deras utveckling
2. beskriva centrala politiska idéer och deras utveckling
3. beskriva centrala sociologiska idéer och deras utveckling
4. beskriva olika politiska system med särskild tonvikt på demokratin, dess institutioner, förutsättningar och konsekvenser
5. beskriva olika konkreta demokratiska institutioner
6. beskriva villkor för opinionsbildning (t.ex. hos medier, partier och organisationer) i ett demokratiskt system
7. beskriva grundläggande didaktiska frågeställningar

Färdigheter och förmåga

8. använda ämnesdidaktisk analys för att planera undervisningssituationer
9. använda teorier och begrepp från olika samhällsvetenskapliga discipliner på en grundläggande nivå
10. genomföra en enklare vetenskaplig undersökning
11. självständigt arbeta fram text i enlighet med god akademisk standard, inklusive korrekt citationsteknik och referenshantering
12. uttrycka sig muntligt och skriftligt på god och begriplig svenska

Värderingsförmåga och förhållningssätt

13. uppvisa förståelse av vetenskaplig reflektion och kritiskt förhållningssätt, inklusive källkritik
14. reflektera kring ämnesdidaktiska teorier och modeller för att utforma undervisningssituationer inom samhällsvetenskaplig undervisning

Innehåll

Kursen är indelad i två delkurser, delkurs 1 Samhällsvetenskapliga perspektiv: Sociologi, Politik och Ekonomi (7,5 hp) och delkurs 2 Demokrati i teori och praktik (7,5 hp).

Delkurser

- 1. Samhällsvetenskapliga perspektiv: Sociologi, Politik och Ekonomi** (*Social Science Perspectives: Sociology, Politics and Economics*), 7,5 hp
Betygsskala: Väl godkänd (VG), Godkänd (G) och Underkänd (U)

I delkurs 1 introduceras samhället som objekt för idéhistorisk analys och forskning. Ursprunget till och framväxten av grundläggande samhällsvetenskapliga begrepp presenteras och diskuteras. Studenterna tränas i att urskilja och reflektera över olika samhällsuppfattningar och perspektiv, sociologiska, politiska och ekonomiska. Studenternas förmåga att tillgodogöra sig, kritiskt reflektera över och förmedla olika synsätt på samhället utvecklas. Under kursen tränas studenterna också i att didaktiskt värdera och analysera ämnesinnehållet. Med ”didaktisk analys” avses lärarens överväganden gällande vad (selektionsfrågan), varför (legitimeringsfrågan) och hur (kommunikationsfrågan). Lärare/forskare kan resonera om denna analys på olika sätt. I LGSH10 kopplas analysen till innehåll som är relevant för blivande samhällskunskapslärare.

2. Demokrati i teori och praktik (*Democracy in Theory and Practice*), 7,5 hp

Betygsskala: Väl godkänd (VG), Godkänd (G) och Underkänd (U)

I delkurs 2 tränas studenterna i att reflektera över olika politiska system. Tonvikt läggs vid den moderna representativa demokratins funktionssätt. Vidare diskuteras olika demokratiinstitutioner (t.ex. partier och partisystem, valsysteem, federalism enhetsstat, presidentialism, parlamentarism), samt förutsättningar för demokratisering (t.ex. sociala och maktmässiga). Kursen diskuterar även konsekvenser (t.ex. delaktighet för olika grupper såsom kvinnor/män, minoriteter osv; möjligheter att genomföra olika policies såsom stor eller liten välfärdsstat osv) av dessa demokratiinstitutioner. Delkursen behandlar vidare massmedia i ett demokratiperspektiv. Såväl medias funktion och roll i demokratin som medias arbetsvillkor och uppbyggnad behandlas. I detta ingår även medias påverkan på medborgarnas åsikter och uppfattningar om samhället. För att medvetandegöra studenterna om vikten av en kritisk distans till idéer så som de förmedlas av olika sändare introducerar delkursen ett särskilt källkritiskt moment i en föränderlig medie- och IKT-kontext. Kursen behandlar också de digitala mediernas roll i demokratin och de sätt på vilka dessa skapar möjligheter och utmaningar för ett demokratiskt deltagande. Under kursen fördjupas arbetet mot att utveckla ett personligt ämnesdidaktiskt tänkande och handlade bland studenterna, genom träning i att värdera och tillämpa didaktiska teorier på frågeställningar om delkursens innehåll.

Former för undervisning

I delkurs 1 består undervisningen av såväl föreläsningar som obligatoriska seminarier där möjlighet till fördjupande diskussioner ges.

I delkurs 2 består undervisningen av föreläsningar samt obligatoriska seminarier och skriftliga inlämningsuppgifter.

Undervisningsspråk: svenska

Former för bedömning

Delkurs 1 examineras dels genom en hemtentamen där stor vikt läggs vid studentens förmåga att i skriftlig form bearbeta och analysera idéhistoriska frågor inom fastlagda tids- och utrymmesramar dels via obligatoriska diskussionsseminarier.

Delkurs 2 examineras genom de obligatoriska seminarierna som baseras på muntlig diskussion och skriftliga inlämningsuppgifter.

Lärandemål 1-7, 9-12 examineras genom obligatoriska seminarier samt skriftlig tentamen

Lärandemål 8, 13 och 14 examineras genom integrerade obligatoriska ämnesdidaktiska seminarier med skriftliga och muntliga moment.

Komplettering vid frånvaro från obligatoriskt seminarium:

I delkurs 1 kompletteras frånvaro från obligatoriskt seminarium genom skriftlig inlämningsuppgift som erhålles från seminarieledaren. I delkurs 2 kompletteras frånvaro från obligatoriskt seminarium genom nytt seminarietillfälle.

Komplettering vid underkänd prestation:

I delkurs 1 kompletteras underkänd prestation vid diskussionsseminarium eller kompletteringsuppgift genom ny inlämningsuppgift. Vid underkänd tentamen hänvisas studenterna till nästa tentamenstillfälle. I delkurs 2 kompletteras underkänd inlämningsuppgift en gång, därefter gäller ny inlämningsuppgift.

Om studenten inte lämnar in komplettering inom utsatt tid ska studenten underkännas på examinationsuppgiften.

Om student som underkänts två gånger på samma examinerande moment önskar byte av examinator inför nästa examinationstillfälle, ska sådan begäran inlämnas skriftligt till kursansvarig institution och bifallas om det inte finns särskilda skäl däremot (HF 6 kap § 22).

Minst fem tillfällen ska erbjudas studenterna att genomgå prov för att få godkänt resultat på en kurs eller del av en kurs. (HF 6 kap 21 §).

I det fall en kurs har upphört eller genomgått större förändringar ska studenten i normalfallet garanteras tillgång till minst tre provtillfällen (inklusive ordinarie provtillfälle) under en tid av åtminstone ett år med utgångspunkt i kursens tidigare uppläggning. I det fall en kurs har upphört eller genomgått större förändringar ska studenten i garanteras tillgång till minst tre provtillfällen (inklusive ordinarie provtillfälle). Detta får inte strida mot HF 6 kap 21 §.

Betyg

På kursen ges något av betygen Väl godkänd (VG), Godkänd (G) och Underkänd (U). För att uppnå betyget godkänd krävs att studenten uppnår lärandemålen. För att få G på delkurs 1 och 2 krävs G på samtliga moment. För att få VG på delkurs 1 krävs VG på tentan och G på seminarierna. För att få VG på delkurs två krävs VG på två av temauppgifterna och G på övriga examinerande uppgifter. För betyget Väl godkänt krävs att studenten uppvisar särskild teoretisk medvetenhet och särskild analytisk förmåga. För att få betyget Godkänd på hela kursen (15 hp) måste lägst betyget Godkänd ha uppnåtts på båda delkurserna. För att få betyget Väl godkänd på hela kursen måste betyget Väl godkänd ha uppnåtts på båda delkurserna.

Kursvärdering

Kursvärdering sker anonymt via en webbenkät. Enkätmaterial ska sammanställas och behandlas på kursnämnd, där eventuella kvalitetsbrister diskuteras och beslut om åtgärder fattas.

Övrigt

Kursen ersätts från vårterminen 2024 av kurserna LGS010, LGS020 och LGS050. För de moment som ändrar omfattning har studenter som inte är klara, via e-post, erbjudits uppsamling. Efter uppsamlingsomgångarna (sista i januari 2024) ombeds studenterna kontakta studievägledare på Statsvetenskapliga institutionen för att få hjälp med studiegången.